

V Mariboru vsako zimo pozorno spremljam morebitni prihod pegamov, ki obiščejo naše kraje v nekaterih zimah. Iz izkušenj preteklih let pri tem vso pozornost posvetim lokacijam, kjer se pegami navadno pojavljajo ali pa so bili redno opazovani. Taki zimski prehranjevalni habitati v mestu so predvsem okrasni nasadi jerebik *Sorbus aucuparia* in drevesa z belo omele *Viscum album*. V dveh zaporednih zimah 2006/2007 in 2007/2008 pegamov v Mariboru ni bilo opaziti. Pred tem obdobjem so se tukaj pojavljali kar nekaj zim zapored (BRAČKO 2009). Po številu pegamov nekoliko šibkejša invazija je bila znova v zimi 2008/2009 (tabela 1). Prileteli so konec decembra, po koncu marca pa jih ni bilo več opaziti. Pegame sem tokrat opazoval tudi na Koroškem. Kot ponavadi so se tudi tokrat prehranjevali s plodovi jerebike in bele omele, v dveh zabeleženih primerih pa tudi z zaostalimi jabolkami v sadovnjaku. V tej zimi snega v Mariboru ni bilo veliko, debela snežna odeja pa je pokrivala više ležeče predele. Povprečna dnevna temperatura je bila v zadnjih dneh decembra in prvi polovici januarja ves čas pod lediščem, čeprav ekstremnega mraza ni bilo. V naslednji zimi, 2009/2010, pegamov v Mariboru in okolici ni bilo.

Franč Bračko, Gregorčičeva 27, SI-2000 Maribor, Slovenija

TAŠČIČNA PENICA *Sylvia cantillans*

Subalpine Warbler – one male observed on 27 Apr 2010 at Begunje near Cerknica (UTM VL57, S Slovenia) and three individuals on the same day between Vodonos and Retje, Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia); on the latter locality, one male was observed on the following day, too. These are rare records from the continental part of Slovenia.

Dne 27.4.2010 mi je žena povedala, da je pred našo hišo v Begunjah pri Cerknici zasledila samca taščične penice. Opazovala ga je med premikanjem in prehranjevanjem po grmovju, ko se ji je približal na vsega nekaj metrov. Novico sem sporočil A. Škobernetu, ki je še isto popoldne obiskal območje med Vodonosom in Retjem na Cerkniškem jezeru ter med glogi *Crataegus* sp. opazoval kar tri taščične penice. Naslednjega dne, 28.4.2010, sem skupaj z Anžetom in Marjeto Cvetko med rednim štetjem vodnih ptic in ujed vnovič obiskal to območje. Opazovali smo enega samca taščične penice. Gnezdišča taščične penice so v Sloveniji omejena na JZ Slovenijo, praviloma predele pod Kraškimi robom in na Krasu (GEISTER 1995). Na Ljubljanskem barju, kjer je bilo zabeleženih pet opazovanj taščične penice, so štiri s konca aprila in eno iz začetka maja (TOME *et al.* 2005). Dejstvu, da je večje število taščičnih penic zgrešilo svoja gnezdišča, je domnevno botrovala vremenska fronta z močnim JZ vetrom v prejšnjih dnevih.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

SEVERNİ KOVAČEK *Phylloscopus trochilus*

Willow Warbler – 35 and 41 singing males censused in a belt of willow trees (up to 150 m wide, ca. 5.7 km long) along the outflow channel of the Zlatoličje hydroelectric power plant between Zlatoličje and Hajdoše (UTM WM64, NE Slovenia) in May 2006 and 2007, respectively. With linear density of ca. 1 singing male/150 m, this was the largest local breeding population in Slovenia. The habitat was almost completely destroyed during extensive construction works that commenced in 2008.

Med Zlatoličjem in Hajdošami (UTM WM 64) je vzdolž leve brežine odvodnega kanala HE Zlatoličje vrsto let uspeval pas mladega vrbovja, ki je na dolvodni strani kakor dolg rt segal vse do sotočja struge reke Drave in kanala nad Ptujem. Vrbovje je bilo ponekod širše od 150 m, v dolžino pa je merilo 5,7 km. Območje je nastalo po izkopu odvodnega kanala, kasneje pa so se pojavile tudi manjše gramoznice, ki so se postopno zaraščale z vrbovjem, topoli in različno pionirsko vegetacijo. Že v začetku 80-ih let so na tem območju v velikem številu gnezdili severni kovački. O prvi potrjeni gnezditvi ob Dravi pri Ptuju in nasploh v Sloveniji je pisal ŠERE (1980), več podatkov o razširjenosti vrste vzdolž reke Drave pa je bilo zbranih kasneje (ŠERE 1984, GEISTER 1995, BRAČKO 1997). V maju leta 2006 sem na celotnem območju omenjenega pasu vrbovja opravil ciljni popis vrste in zabeležil 35 pojočih samcev severnega kovačka, ob ponovitvi popisa v enakem času leta 2007 pa 41 pojočih samcev. Žal je bil med obsežnimi gradbenimi deli za širitev odvodnega kanala HE Zlatoličje, ki so se začela leta 2008, pas vrbovja praktično v celoti uničen. Z linearno gostoto ca. 1 pojoči samec/150 m vrbovja je tukaj zagotovo gnezdila največja lokalna gnezditvena populacija severnega kovačka v Sloveniji. Čeprav severni kovaček ni uvrščen v nacionalni Rdeči seznam ptičev gnezdilcev (URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE 2002), je v Sloveniji lokalno razširjen gnezdilec z majhno populacijo (GEISTER 1995, BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), gnezdečo na južnem robu areala (HUSTINGS & FOPPEN 1997). Ob uničenju tega pomembnega gnezditvenega habitata severnega kovačka in tudi nekaterih ogroženih vrst ptic se postavlja vprašanje, ali se upošteva naravovarstvena merila pri pridobivanju soglasij za izvedbo tako obsežnih posegov na območju rečnih lok.

Franč Bračko, Gregorčičeva 27, SI-2000 Maribor, Slovenija